

СТАНОВИЩЕ

на проф.д.ик.н. Иван Стойков Кънчев - член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ. бр. 37 / 26.04.2024 г. по научната специалност 3.8. Икономика (Маркетинг (Маркетинг, ценова политика на предприемаческия бизнес, предприемачество))

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Доц. д-р Вяра Василева Кюрова е единствен кандидат по обявения конкурс.

Образователният статус на кандидата включва висше образование (1996г.) с магистърска степен по „Физика“, а през 2000г. и дипломиране като магистър по „Счетоводство и контрол“. През 2011г. след успешна защита ѝ е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност Икономика и управление. Доц. Кюрова има проведени пет броя специализации и квалификации последователно през 2014г., 2015г., 2019г., 2020г. и 2021г., свързани с управление на проекти, технологии за обработка на статистически данни, ръководство на учебни предприятия, корпоративна социална отговорност и корпоративно развитие. Проведените обучения са свързани с изпълнението на научно-преподавателска и изследователска дейности, разработване на учебна документация и образователни и научни проекти.

Вяра Кюрова участва в 4 международни, 3 национални, както и в 10 вътрешни университетски научно-изследователски проекта. Ръководител е на един университетски проект.

Кандидатът има две международни отличия, присвоени от престижни международни научни организации. Член е на наши и чуждестранни организации и на редакционни научни колегии. Има участия и в научно-експертни съвети, комисии и други в областта на науката и висшето образование. Заемала е различни ръководни дейности – заместник декан по учебната дейност на Стопанския факултет и от месец януари е заместник ректор по образователни дейности – бакалавърски програми и акредитация в ЮЗУ.

Оценката ми за образователния и професионалния статус на доц.д-р Вяра Кюрова е, че той напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, както и на тематичното професионално направление и на спецификата на обявения конкурс.

II. Количествена характеристика на научната продукция

В първата част на представената оценъчна карта, свързана с минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ Кюрова представя 3 монографии; 9 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни; 21 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикации в редактирани колективни томове; 1 бр. студия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световна база данни с научна информация; 1 бр. студия публикувана в нереферирано списание с научно рецензиране; 2 броя учебници и 1 брой учебно помагало. Общият брой на представените за рецензиране на разработки е 38 публикации с общ обем 830 страници, в т.ч. 7 броя публикации и 308 стр. самостоятелни. 24 публикации са на английски език.

Общата равностметка на количествените показатели на научната продукция заедно с учебниците и учебните помагала, участието в научни и образователни проекти, изпълнената учебна заетост и цитиранията, доц. Кюрова е формирала общо 1561,4 бр. точки при необходим праг от 580 т. Видно е, че изпълнението на основните и допълнителните показатели на кандидата значително превишава утвърдените показатели за заемане на академичната длъжност „професор“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ по заявеното направление.

III. Оценка на учебно-преподавателската дейност.

Доц. Кюрова е редовен преподавател в катедра „Бизнес мениджмънт и маркетинг“ по научна специалност „Икономика и управление“ и има общ преподавателски стаж над 19 години. Преподава 6 броя учебни дисциплини в ОКС Бакалавър и 3 броя в ОКС Магистър. Общият брой на достигнатата учебна заетост е 345 ч. лекции при общ хорариум на учебните дисциплини 360 ч.

Кандидатът представя справка за проведените лекции на английски език за периода 2021/2022г. по 7 учебни дисциплини (ОКС Магистър в специалност „Бизнес администрация“) и 1 брой през 2022/2023г. в специалност „Управление на проекти“.

Кандидатът е осъществил научно ръководство на 4 успешно защитили докторанти и е разработил и обновил 15 бр. учебни програми, включени в учебните планове на ОКС Магистър в 9 специалности и две докторантски програми.

Налице е съответствие между изискванията на конкурса и научно-преподавателската дейност и компетентност на кандидата.

IV. Научна и изследователска дейност

4.1. Обща характеристика на научните трудове

Представените научни трудове на Кюрова групира в три основни групи:

Първа група – Маркетинг и ценова политика на предприемаческия бизнес – 18 броя публикации с № 1, 3, 5, 9, 14, 15, 16, 19, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 36, 37, 38.

Основно място в тези разработки заемат публикации с № 1, 3 и 38, които са свързани с маркетинговите проучвания и анализите, касаещи процеса на стратегическото управление на маркетинга.

Във връзка с конкурентоспособността на предприемаческия бизнес е разгледана същността и измерителите на корпоративния имидж, както и на маркетинговия и иновационния потенциал.

Специално внимание от представените публикации по това научно направление заслужават разработените теоретични и практически въпроси, свързани с ключовата роля на международната маркетингова дейност.

Втора група – Предприемачество – 16 броя публикации с № 2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 20, 22, 24, 30, 31, 34 и 35. Тази група публикации са посветени на проблемите на мениджмънта на предприемаческата дейност при различните икономически и социални сектори. Интерес представляват предложените решения за бъдещото развитие на предприемаческия бизнес в разглежданите направления.

Трета група – Учебници и учебни помагала – 3 броя с № 1, 2 и 20.

В учебника „Статистически величини“ е представена част от общата теория на статистиката, която е свързана с разработването и приложението на статистически величини. На тази основа са разработени методически задачи, които предоставят знания и умения за решаване на икономически задачи, приложими при управленската дейност, както и за анализиране и оценяване на получените резултати.

Останалите учебни публикации съдържат практически и приложни знания, свързани с провеждането на маркетингови анализи и с вземане на решения, свързани с управлението, ценовите политики и ценообразуване.

Може да се обобщи, че научната продукция на кандидата е посветена на значима и актуална тематика. Част от нея е публикувана и на английски език и е докладвана на престижни наши и чуждестранни форуми.

4.2. Оценка на научните и научно-приложни приноси.

Приемам представената справка на доц. Кюрова, която съдържа редица теоретични, методически и научно-приложни приноси, насоки и решения, които групирам както следва:

✓ Систематизиране, обогатяване и изясняване на съществуващи знания, разкриващи същността на предприемаческия бизнес, проучени са функционалната и факторната му обусловеност, които предопределят пазарния успех и ценовата политика;

✓ Доразвитие и разширяване на теоретичната основа на анализа на ефективното управление и устойчиво развитие на бизнеса при управлението и реализацията на маркетинговата политика на фамилните предприятия от сферата на туризма.

✓ Систематизирани и доизяснени са теоретичните основи и същността на маркетинговия и иновационния потенциал на предприятията. Разработена е система от показатели за анализ и оценка на иновационния потенциал и за оценка на връзката между маркетинговите иновации и маркетинговите резултати.

✓ Проучени и обобщени са теоретичните основи на предприемачеството. На тази основа са разкрити проблемите на мениджмънта на младежката предприемаческата дейност в различните икономически сектори.

✓ Систематизирани и обогатени са теоретичните знания и категории за понятието „компетенции“. Разработен е теоретичен анализ на становищата на различни автори за същността и характеристиките на предприемаческите компетенции.

Научно-приложни приноси. Тези резултати са свързани с:

✓ Разкритата с използваните статистически методи зависимост между маркетинговата гъвкавост и маркетинговите резултати на фамилните предприятия в сферата на туризма. Конкретизирани са насоки и препоръки за успешно прилагане на маркетинговите анализи;

✓ Предложена е класификация на външните фактори на конкурентоспособността. На тази основа е предложена система от индикатори за анализ и оценка на тяхното влияние, както и индикаторите за оценка маркетинговия потенциал;

✓ На основата на емпирични изследвания са установени връзки и зависимости и са предложени конкретни решения за бъдещото развитие на предприемаческия бизнес;

✓ Изследвани са практическите проблеми на младежкото и социалното предприемачество. На тази основа са разработени два модела на предприемаческа дейност в зависимост от организацията на предприемаческия процес в сферата на културата;

✓ Разработена е система от показатели за оценка на иновационния потенциал на фамилния бизнес в сферата на хотелиерството в България. Предприемачеството е представено като най-важен инструмент за вземане на правилни управленски решения. На тази основа е разработен модел на предприемаческите компетенции.

Посочените научни резултати и приноси, съдържащи се в трудовете на кандидата могат да намерят практическо приложение в работата на заинтересованите държавни органи и други организации, както и при разработване на политики, внедряването на управленски решения и методически инструментариум за анализ и оценка на постигнатите резултати.

Заклучение

Научната и преподавателската дейност на доц. д-р Вяра Василева Кюрова напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРОСРБ и Правилника на Югозападния университет за неговото приложение. Препоръката ми към кандидата е в бъдеще да съсредоточи вниманието си към по-пълно оползотворяване на изследователския си потенциал, както и на безспорните си научни резултати в публикуване на самостоятелни монографични актуални разработки в научните области, които са предмет на научно-изследователската ѝ дейност.

На основата на направените положителни оценки за цялостната научна и преподавателска дейност на доц.д-р Вяра Василева Кюрова си позволявам да препоръчам на научното жури да гласува положително, а Факултетният съвет на Стопанския факултет при Югозападния университет – Благоевград да избере доц. д-р Вяра Василева Кюрова за **„професор”** по научната специалност 3.8. Икономика (Маркетинг (Маркетинг, ценова политика на предприемаческия бизнес, предприемачество)).

1.08.2024г.

Член на научно жури:

(проф.д.ик.н. Иван Кънчев)

Southwest University "Neofit Rilski"

OPINION

of Prof. D.Sc. Ivan Stoykov Kanchev - member of the scientific jury in the competition for the academic position of PROFESSOR, announced by the Southwestern University „Neofit Rilski“ in the State Gazette. no. 37 / 26.04.2024 on the scientific specialty 3.8. Economics (Marketing (Marketing, pricing policy of entrepreneurial business, entrepreneurship))

I. Summary data on the candidate's scientific output and activity

Associate Professor Dr. Vyara Vasileva Kyurova is the only candidate in the announced competition.

The candidate's educational status includes higher education (1996) with a master's degree in "Physics", and in 2000 and graduating as a Master of Science in Accounting and Control. In 2011 after a successful defense, she was awarded the educational and scientific degree "doctor" in the scientific specialty of Economics and Management. Assoc. Prof. Kyurova has conducted five specializations and qualifications consecutively in 2014, 2015, 2019, 2020 and 2021 related to project management, statistical data processing technologies, learning enterprise management, corporate social responsibility and corporate development. The conducted trainings are related to the implementation of scientific teaching and research activities, development of educational documentation and educational and scientific projects.

Vyara Kyurova participated in 4 international, 3 national, as well as 10 internal university research projects. He is the head of a university project.

The candidate has two international honors awarded by prestigious international scientific organizations. He is a member of our and foreign organizations and editorial scientific boards. He also participates in scientific expert councils, commissions and others in the field of science and higher education. She held various leadership positions - deputy dean for the academic activities of the Faculty of Economics and since January she is the deputy rector for educational activities - bachelor's programs and accreditation at SSU.

My assessment of the educational and professional status of Assoc. Prof. Dr. Vyara Kyurova is that he fully meets the requirements of LRASRB, as well as the thematic professional direction and the specifics of the announced competition.

II. Quantitative characteristics of scientific production

In the first part of the presented evaluation card, related to the minimum requirements for occupying the academic position "professor" Kyurova presents 3 monographs; 9 articles published in scientific publications, referenced and indexed in global databases; 21 articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective

volumes; one study published in a scientific publication, referenced and indexed in a global database of scientific information; one study published in a non-refereed peer-reviewed journal; 2 textbooks and 1 study aid. The total number of scientific works submitted for review is 38 publications with a total volume of 830 pages, including 7 publications and 308 independent pages. 24 publications is in English.

The general balance sheet of the quantitative indicators of the scientific production together with the textbooks and teaching aids, the participation in scientific and educational projects, the completed educational employment and the citations, Assoc. Prof. Kyurova formed a total of 1561.4 points at a required threshold of 580 points. It can be seen that the fulfillment of the main and additional indicators of the candidate significantly exceeds the established indicators for occupying the academic position of "professor" in the Southwestern University „Neofit Rilski“ in the requested direction.

III. Evaluation of teaching and learning activity.

Assoc. Prof. Kyurova is a full-time teacher in the Department of "Business Management and Marketing" in the scientific specialty "Economics and Management" and has a total teaching experience of over 19 years. He teaches 6 subjects in the OKS Bachelor and 3 subjects in the OKS Master. The total number of academic employment reached is 345 hours lectures, with a total course schedule of 360 hours.

The candidate submits a report on the lectures held in English for the period 2021/2022 in 7 academic disciplines (OKS Master in Business Administration) and 1 in 2022/2023 in Project Management.

The candidate has carried out scientific supervision of 4 successfully defended doctoral students and has developed and renewed 15 study programs included in the curricula of OKS Master in 9 specialties and two doctoral programs.

There is a correspondence between the requirements of the competition and the scientific-teaching activity and competence of the candidate.

IV. Scientific and research activity

4.1. General characteristics of scientific works

The presented scientific works of Kyurova are grouped into three main groups:

First group - Marketing and pricing policy of entrepreneurial business - 18 publications with numbers 1, 3, 5, 9, 14, 15, 16, 19, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 36, 37, 38.

Publications No. 1, 3, and 38, which are related to marketing research and analysis related to the process of strategic marketing management, occupy a central place in these developments.

In relation to the competitiveness of entrepreneurial business, the essence and metrics of the corporate image, as well as the marketing and innovation potential, have been examined.

The developed theoretical and practical issues related to the key role of international marketing activity deserve special attention from the publications presented in this scientific direction.

Second group - Entrepreneurship - 16 publications with numbers 2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 20, 22, 24, 30, 31, 34 and 35. This group of publications is devoted to the problems of the management of entrepreneurial activity in the various economic and social sectors. Of interest are the proposed solutions for the future development of the entrepreneurial business in the areas under consideration.

Third group - Textbooks and study aids - 3 items with numbers 1, 2 and 20.

The textbook "Statistical Quantities" presents part of the general theory of statistics, which is related to the development and application of statistical quantities. Methodical tasks have been developed on this basis, which provide knowledge and skills for solving economic tasks applicable to management activities, as well as for analyzing and evaluating the obtained results.

The remaining educational publications contain practical and applied knowledge related to conducting marketing analyzes and making decisions related to management, pricing policies and pricing.

It can be summarized that the scientific production of the candidate is dedicated to a significant and current topic. Part of it has been published in English and has been reported on prestigious domestic and foreign forums.

4.2. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions.

I accept the presented report of Assoc. Prof. Kyurova, which contains a number of theoretical, methodological and scientific-applied contributions, guidelines and solutions, which I group as follows:

- Systematization, enrichment and clarification of existing knowledge, revealing the essence of entrepreneurial business, its functional and factor conditioning, which predetermine market success and price policy, have been studied;
- Further development and expansion of the theoretical basis of the analysis of effective management and sustainable business development in the management and implementation of the marketing policy of family businesses in the field of tourism.
- The theoretical foundations and essence of the marketing and innovation potential of enterprises have been systematized and clarified. A system of indicators has been developed

for the analysis and assessment of innovation potential and for the assessment of the relationship between marketing innovations and marketing results.

□ The theoretical foundations of entrepreneurship have been studied and summarized. On this basis, the problems of the management of youth entrepreneurial activity in the various economic sectors have been revealed.

□ Theoretical knowledge and categories for the concept of "competencies" have been systematized and enriched. A theoretical analysis of the opinions of various authors on the nature and characteristics of entrepreneurial competencies has been developed.

Scientific and applied contributions. These results are related to:

□ The relationship between marketing flexibility and marketing results of family businesses in the field of tourism revealed by the statistical methods used. Guidelines and recommendations for successful implementation of marketing analyzes are specified;

□ A classification of the external factors of competitiveness is proposed. On this basis, a system of indicators for the analysis and evaluation of the market influence is proposed, as well as the indicators for evaluating the marketing potential;

□ On the basis of empirical research, connections and dependencies have been established and concrete solutions have been proposed for the future development of the entrepreneurial business;

□ The practical problems of youth and social entrepreneurship have been studied. On this basis, two models of entrepreneurial activity have been developed depending on the organization of the entrepreneurial process in the sphere of culture;

□ A system of indicators has been developed to assess the innovation potential of family businesses in the field of hospitality in Bulgaria. Entrepreneurship is presented as the most important tool for making correct management decisions. On this basis, a model of entrepreneurial competencies was developed.

The specified scientific results and contributions contained in the candidate's works can find practical application in the work of the interested state bodies and other organizations, as well as in the development of policies, the implementation of management decisions and methodological tools for the analysis and evaluation of the achieved results.

Conclusion.

The scientific and teaching activity of Associate Professor Vyara Vasileva Kyurova fully meets the requirements of the LRASRB, PPLRASRB and the Regulations of the Southwestern University for its application. My recommendation to the candidate is in the future to focus her attention on more fully utilizing her research potential, as well as her indisputable scientific

results in publishing independent monographic current developments in the scientific fields that are the subject of her national research activity .

On the basis of the positive evaluations made for the overall scientific and teaching activity of Assoc. Prof. Dr. Vyara Vasileva Kyurova, I allow myself to recommend to the scientific jury to vote positively, and the Faculty Council of the Faculty of Economics at Southwestern University - Blagoevgrad to elect Assoc. Prof. Dr. Vyara Vassileva Kyurova for "professor" in the scientific specialty 3.8. Economics (Marketing (Marketing, price policy of entrepreneurial business, entrepreneurship)).

1.08.2024

Member of the Scientific Jury::

(Prof. Dr. Sc. Ivan Kanchev)